

Upravljanje se na temelju običajenih i po dogovoru.

Predsjednik predsjednika, oglašava se napomjenicom ili polozom pošt. Štedionice u Beču administraciju liste u Pušu.

Na naručje vaša točno označimo, preuzeće i najblizu poštu predsjednika.

Na list na vremenu ne primi, sa toj javni odgovarajući u izrekom plakatu, za koji se plaća poština, ako se izrada napise "Reklamacija".

Dovoz računa br. 47.849.

Defon tiskare br. 38

generalni rednik Josko J. Kukulja.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

"Slogom rastu male stvari, a neologa sva polcvanji". Narodna poslovica.

Izdaje i tiska Laginja i dr. u Puši ulica Stjepana 1.

Glavni suradnik pref. M. Mandić u Trebišju

Irvatsko-slovenski kandidati za zem. sabor Istre.

Na sastanku društvenoga vijeća "Politickoga društva za Hrvate i Slovence u Istri", držanom dne 5. ožujka o. g. u Pazinu, bilo je zaključeno, u pitanju kandidata za predstojecu izbore za zemaljski sabor, obratiti svim društvenim organizacijama širojem ciele Istre, da iznesu svoje predaje, a iza toga društveni odbori, čuvši narodne želje te uvaživši naš sveći narodni položaj, da u sjednici konačno odluci.

Na Odborskoj sjednici Politickoga društva, držanoj dne 20. pr. m. Pazinu, pročitavši sve prispejle dopise i nakon svestrane rasprave, odšlo se je predložiti našemu hrvatskomu i slovenskomu narodu Istre ečede kandidate:

Treća kurija, gradsko: star III.

Stihović Josip,
staratelj Istarske Posuđilnice, Puša.
star XI.

Dr. Šime Kurelić,
odvjetnik, Pazin.
star XIV.

Dr. Gjuro Červar,
odvjetnik, Volosko.
vrti kurija, Izvanske občine:
tar II.

Škerbec Matej,
župnik-dekan, Krkavce.

Valentić Josip,
dučitelj, Sv. Anton kod Kopra.
tar III.

Dr. Ivan Pošćić,
odvjetnik, Volosko.

Ribarić Josip,
profesor učiteljista, Kastav.
tar IV.

Grašić Josip,
župnik, Beram.

Dinko Trinajstić,
odvjetnik, Pazin.

Što se tiče naših izbornika u drugim kotarima, sa stanovom presumpтивno u većini talijanskim, preporučamo da budu pripravnji na eventualni poziv, da sudjeluju u istočoj izbornoj borbi.

Ovoj se konačnoj odluci moraju, u ime narodne stege, pokoriti vjesni hrvatski slovenski i izborinci. Od danas unapred prestaje svaka rava vrhu imena kandidata. Ovo je pitanje rješeno, te dotična imena uči kao simbol, kao znak one ideje, onog velikog načela, za koje se je boriti: načela narodne jednakopravnosti našega hrvatskoga i slovenskoga naroda sa talijanskim elementom pokrajine.

Tome načelu neka svi istarski Hrvati i Slovenci posvete svoj rad; objedu toga načela neka ulože sve svoje sile; pred užvišenim ovim tom neka prestanu sve moguće razmire, te neka se svi, kojih je ista i slovenska rodila majka, nadju u ovoj izbornoj borbi rame uz rame uz brata, pa što bog da i sreća junaka!

Politicko društvo za Hrvate i Slovence u Istri.

Pazin, dne 5. svibnja 1914.

dr. Ivan Prudan.

Kotar V.

Červar Šime,
župnik, Zrenj.

Kotar VI.

Sancin Ivan,
učitelj poljodjelstva, Puša.

Kotar VII.

Kirac Luka,

župnik, Medulin.

Kotar VIII.

Dr. Ivan Zuccon,
odvjetnik, Puša, sada zem. prisjednik.

Kotar IX.

Andrijević Anton,
župnik u m., sada zem. prisjed., Poreč.

Ambrož vit. Haračić,

profesor u miru, Mali Lošinj.

Kotar X.

Prof. Matko Mandić,
državni narodni zastupnik, Trst.

Kotar XI.

Dr. Ivo Milić,
predstojnik c. kr. kot. suda, Buzet.

Kotar XII.

Dr. Matko Laginja,

odvjetnik, drž. nar. zastupnik, Puša.

Kotar XIII.

Prof. Vjek. Spinčić,

državni narodni zastupnik, Opatija.

Kotar XIV.

U doček po Primorju

Pulijsko-Rovinjski kot.

Engleska eskadra na našim obalama. U ovom mjesecu posjetit će englezki ratni brodovi nekoje luke na Adriji. Tako su već neki brodovi došli u ponodjeljak u Trst i Ruku. U subotu 9. t. m. dolazi par engleskih brodova u Pušu gdje će se zadržati do 13. t. m., a onda tog dana posjetiti će u Pušu drugi dio engleske eskadre, te će biti u Puši do 18. t. m.

Dalmacija, Hrvati Rike i okolice sa Liburnijom te Slovenci Trsta i okolice spremaju se, da odljennim gostovima pošku te se nalaza u slavenim krajevima pak se u potast Engleza izvjesiti narodne zastave.

Radi toga ne smijemo zaostati ni mi za našom braćom, pak pozivljemo naše na pujčnjini i sve naše po Istri, koji stanuju uz more ili povrh mora da okite svoje kuće osobito mjesto izložena na more našim narodnim zastavama, da počasitim odljene engleske gostove u našim hrvatskim stranama, odakle da ponesu ugodni spomen i uvjerenje kako su bili gospodljivo dočekani i počaćeni u ovim slavenim stranama.

Najprije Talljani, pak svedenici. Iz talijanskih listova Istra dozajemo, da su porečko-puljski biskup presegeli g. Dr. Pederzoli i dr. zastupnik Petar Spadarovo upravili pisma na svećenstvo rečene biskupije pozivajući ih da se sastane dne 28. aprila u Puši na pogovor radi predstojeci zem. izbora.

Biskup spominje u svom pismu, da se kod ovih izbora ne radi o narodnosti u pitanju, nego o kršćanskim odnosno protukršćanskim načelima, koja će kod izbora odlučivati. Radi toga preporuča biskup svećenstvu stvar Kristovu i poziva ga, da svakako sudjeluje na rečenom sastanku i tako da odluci o srećnom ispatku izbora.

Pismo biskupovo pobuditlo je veliko ogorčenje kod talijanskog novinstva te predbacuju biskupu da je tim bio pričkoti na pomoć slavenima.

Mi nismo čitali tih pismata u izvorniku

te ne možemo tvrditi, da su istina. Ali postoje bilješi s nijedne strane opravljene, reč bi da u istinu ta i takova pisma obstoje.

Biskup porečko-puljski upravljajući svoje pismo na podređeno svećenstvo isto se poslužio biskupovu i Spadarovu skoro nitko odazvao nije. Trčanski "Piccolo" javlja, da su od svega svećenstva biskupije došla samo trojica na sastanak u Puši, dokim trčanski "Slovenec", da ih bijase svih skupa sedam, ali ne kaže ni jedan drugi, koliko bijase Talijana a koliko Slavena.

U dokaz tomu navajamo "veseli vijest" talijanskih liberalnih listova, što se poslužio biskupovu i Spadarovu skoro nitko odazvao nije. Trčanski "Piccolo" javlja, da su od svega svećenstva biskupije došla samo trojica na sastanak u Puši, dokim trčanski "Slovenec", da ih bijase svih skupa sedam, ali ne kaže ni jedan drugi, koliko bijase Talijana a koliko Slavena.

Izlazi svakog četvrtka
o podne.

Netiskani dopisi se ne vraćaju
nepotpuni i ne tiskaju, ne
nefrankirani ne primaju.

Predplata sa postarinom stoji
10 K. u obče, 5 K. za seljake, 3 K. za seljake
ili K. 500,-, odnosno K. 250,-
pol godine.

Ivan carevine više poštara
Plaća i utužuje se u Pušu.

Pojedini broj stoji rok, za
ostali za rok, u kojem u Pušu dolazi
Ivan isto.

Uredništvo i uprava nalazi se
u "Tiskari Laginja i dr. Via
Olisa br. 1, kamo neka se
osnovljuju s vlastima predstavnički

Porečki biskup doživio je tim pozivom prvi svoj poraz među talijanskim svećenstvom, jer je mislio, da je tomu svećenstvu prvo i glavno načelo vjera i u drugom redu tek narodnost. Mi ga iskreno želimo, kao što smo ga pozallili kod poznatog imenovanja župnika-odpadnika Matića u Premanturi, koje imenovanje je stalno uzlijeđilo pod izravnim uplivom talijanskog svećenstva.

Takvih razočaranja doživjeti će biskup Pederzoli u buduće i više, pa mu dobra volja neće pomoći, ne bude li pokazao više odlučnosti i više samostalnosti.

Bože čuvaj nas od prijatelja, od neprijatelja čuvat ćemo se sami. Mi smo se opetovano potužili u stupcima ovoga lista i u odgovorima uredništva na pisanje hrvatskih listova izvan Istri, osobito listova na Rici o letarskim javnim poslovima. U tim listovima služe ponajviše nezreli i neizkušeni mladići svoje mudrolje, gredci i paujući sve one osobe, za koje drže, da ne trube u njihov rog. To se opetovo osobito u novije i najnovije doba.

Nebi nas bojiti ni malo radi toga glava, kad bi ti izljevi ljubavi ili mržnje, prijatelja ili osude ostali u tim listovima. Ali tomu nije tako. Nači narodni dušmani osobito oni u Istri vrebaju na te izljeve kao djava na grješnu dušu, te ih pozudno prevadaju, pretiskavaju i po svoje sumice. Tko nam ne vjeruje, neka zaviri u posljednji broj talijanskih jasla u Poreču, pak će se uvjeriti, da podaju tomu listu najglavniju gradivo za napadaje i klevete proti našim muševima i institucijama bez rečenje riečki listovi.

Bilo bi ludo zahtijevati bilo od koga, da ne smije pisati o osobama i o stvarima, lato kritizirati u koliko su javnosti izložene, ali nije mudro ni pametno, da se protivniku narodnomu bilo koju golotinju svojeg osobnog protivnika otkriva, ruglu izrgava i time često ono postizava, za čim se nije isto.

Loš je vojskovođa, koji odkriva protivniku svoje slabe strane, koje će isti u prvoj zgodji upotrijebiti i time skupnjo stvari teško naškoditi. Ako idu koji od dopnika ili suradnika rečenih listova za tim, da poremeti dosadašnju slegu i jedinstvo u narodnoj stranci, da u istoj stvari razdor i prouzroči onakovo stanje, kakovo žalbože vlada u nekojim susjednim slavenim pokrajinama, neka to otvoreno i jasno izjaviti i tada ćemo znati nečemu smo i s kim imademo posla.

Ako bi htjeli našoj narodnoj stvari uredništva rečenih listova izkoristiti dobru uslugu i ako nijesu leži na srcu napredak hrvatskog naroda u fetsi, tada bismo ih ujedino zamolili, da budu u buduću opresnici kod primanja i uvrštanja dopisa iz Istri, kojima se baca pojedinim osobama i društvenim klijopama pod noge i podaje našim narodnim protivnicima oštro oruđje proti svemu, što je nama milo i sveto.

Ne budu li uvažili ovu našu iskrenu i toplu molbu, biti ćemo prisiljeni i naći moliti Boga, da nas očuva takvih prijatelja.

Hrvatsko slavlje u Krniči. U nedjelju dne 3. t. mj. bilo je, kako smo jurve javili svečano otvorene Nar. Čitaonice u Krniči, uz sudjelovanje „Hrvatskoga Škola iz Medulina, koji je tom prigodom upriličio izlet parobrodem, javnu sokolsku vježbu svojih mladih, mladih i najmladih članova te koncert sava glazbe.

Sa svih strana prostrane Vodnjanske, Barbanštine i Pulske dohrlio je narod na slavlje u Krniči, pod mnogobrojnim trobojnici u svirku domaćih „roženica“ (tororo), a u Krniči samoj radio je i radio sve domaći odbor sa gg. župnikom Čukovićem, učiteljem Smokovićem i Antonom Škabićem na čelu.

Iza 2 sati po podne pristao je u luci kraljevskoj parobrod „Brioni“, koji je dovezen do 250 izletnika iz Medulina, Premanture, Ličanjsa i Pomera. Na obali čekao sila naroda, te se brada srdačno pozdravile, trobojke se poljubile, a Medulinska glazba odsvira hrvatsku himnu, ita krasne dobrodošlice župnika Čukovića i odizdvara braće s juga svi se potredale u povorku, te uz vesele koracnice podjole najprije na „plasac“ Krničku, gdje se stopile svi krajevi u jednu nepreglednu masu, koja se po tome sjati na krasni dobrog Mihe Škabića, gdje su tišuće narode našle udobnog mjeseta, gdje su se trobojice vijale u zamjeru mnogini, gdje su krmari Krnički skrbili obilato za okruženja gospodstva.

Ali glavno, što je podavalо narodu užitak, što ga je baš zadivilo, bijahu takočke vježbe Medulina. Junacki nastup pravih Sokolova, pak krasne vježbe manjeg i većeg pomladaka, sve uz prainju glazbu, uz odusevljenje gledalača — to je zaista bio vrhunac slave.

Kad su vježbe bile dovršene, zabavljao se narod i dalje: bilo je pjevanje, ples, glazbe, te je svatice srca bilo baš razdražano, video ono neprisiljeno veselje, onu bratsku ljubav, onaj podpuni sklad narodnih ljudi.

Prije rastanka oslovili su narod njegovi bivši zastupnici dr. Ivan Zucco i pop Luko Kirac, pozdravljeni i aklamirani iakreinim zanosom te su zgodnim riećima dali odnaku svojoj radosti nad onako krasno uspјelim slavlјem, iznjeli njeke sjećajne momente iz povijesti onih krajeva, podučili i sokoliki narod na sve što je dobro i koristno za njegov napredak te mu predodili dužnosti svakog poštovanog narodnjaka prigodom budućih izbora za sabor. Narod ih je razumio i odobravljeno ih pozdravio kao krv od svoje krv.

Kad se sunce stalo sakrivati bio je konac zabave na polje te je opet svedrom isto kroz Krniču uz svirku Medulinske glazbe, a zatim svaki pod svoj barjak trobojni, pa sjeđe kući pjevajući.

Lošinjski kofar

Pobjednički odigran u Cresu. Na 25 travnja, učitelji društvene škole u Cresu s još nekoliko mladića i vježvojčica, odigrali su u Nar. Domu poznatu tragediju „Posljednji Zrinjski“. Dvorana bila je puna občinstva, koje je burno išlo savačkom pezozoru, poslavljivalo predstavljacima. Svi su, bez razlike, svoju ulogu vještacki odigrali. Kako čujemo, davali će ovi do broja (pred izbora) „Zimsko sunce“.

U Cresu — na adresu c. k. kolarskog poglavarsvstva. Kako je poznato, u ljetno doba, cresski kopac skapara od sedje, jer ovo mjesto osudjiva vodom. Samo nekoliko propala gospode posjeduju svoju čatrnju, pa u vremenu sege skupo prodavaju na litre svoju vodu. Občinska čatrnja zatvorena je sve do početka julja, da se u doba nestaćice pitke vode može cresski občinar poslužiti. No občina upotrebljava tu vodu čak u izborne svrhe. Razumije se da i sada nekudjavamo s vodom, pa postoji je občinska čatrnja zatvorena, mi graditeljima.

moramo pitи vodu sa puta. Ono na čemu se mora da zgrada svaki čovjek, jest, što je občina sada svaki dan očvara svoju čatrnju i dava vodu za motor Kinematografa, a dava je toliko, da bi se moglo 60 obitelji s njom služiti. Posljivojimo nadležne vlasti, neka tom neredu i bestjalnosti utine kraj.

Zadužnico za Zrinjskog i Franjevačku u Cresu. Na 30. travnja priredilo je učiteljstvo društvene škole u Cresu u crkvi Franjevaca zadužnico za Zrinjskog i Franjevaca. Svečanu je svetu misu odjeljao O. Petar Biskupović. Na Čitaoničkoj je zastava u po stiega.

Kički kofar

U Vrbniku. († pop Franje Velarić) U nedjelju dne 3. t. mj. preminuo je naglo naš dobr i obilježen župnik-dekan. Srvinski u nedjelju posje podnje u crkvi Majke Božje u Gospođu poduku u nauku kršćanskog, podje da nastavi većernju te obučujuć roketu udari ga kap i sruši se na mjestu mrtav. Ta grozna smrt strašno je djelovala na sve Vrbničane, osobito na prisutne u crkvi: nastane svecobi plak i sve obuze golema tuga. Jak, zdrav, u najljepšoj moževnoj dobi od 46 godina, počosi ga iznenada nemila smrt.

Pokojni pop Franje radio se u Vrbniku od roda Volarića zvanih Šušić. Puknušku svršio je u rodnom mjestu, gimnaziju u Senja i Rici a bogoslovne nauke u Gorici. Od četiri godine župnikovao je u svom rodnom mjestu gdje je svojom blagom čudi i marijivim radom stekao obču ljudav i poštovanje a uz to za rad na crkvenom polju imenovan konzular-prijeđnikom a za rad na gospodarskom polju bio odlikovan od Nj. Veličanstva zlatnim križem s krunom za zasluge.

U utorak prije podne bio je sprovod blagog pokojnika, prigodom kojeg su Vrbničani iskazali veliku ljubav i privrženost svom dobromu župniku, jer je sprovodu prisustvovalo takorekuć sve, što je moglo hodati.

Dobri pop Franje! Kruta i nemila kosa smrti otrgnula Te iznenada ljubavi svojih, odanosti vrbinčkog puha, mnogobrojnih prijatelja i slavatela, koje tragiti svršak Tvoj ostavlja potresene u velikoj žalosti i tuzi. Ulije se Tobom našazimo u nedužućim odlukama Provinčnosti u velikom milordu Božjem, koje Te pozvalo u svoje raskošne dvore. Spomen na Te će ostati dobroko samđen u našim srcima, a Ti ćeš onom dobrotom i blagotocu, koja Te je u životu resila i odlikovala, u raskoši vjeline sjećati se nas svetlim molitvama kod Prijestolja Božjega!

Budi Ti i ovđe drhtutim perom zabilježena vječna spomen i slava od vrbinčaka i školskog druga a Trojima duboko za viti u crnoj tuzi izražena iskrena sudut.

— fm.

Voloski kofar

Glavna skupština Narodne Zajednice za Istru u Voloskom-Opatiji. Pile nam prijatelj. Dne 2. maja po podne obdržavala se je glavna skupština Narodne Zajednice za Istru u Voloskom Nar. Domu, prva liga koja je Zajednica potpisala svoje poslovanje. Skupština je očvorio predsjednik Zajednice dr. Ivan Postić. Pozdraviv preusme, proglašio je, da je Zajednica porodila mlađu, političku, kulturnu i gospodarsku zapuštenost. U 70. godinama zagradio je dr. Vitezović u Beču, da je Istra Hrvatska neputena. Ali više su malo za to marše. One su podržavale talijansko i uvađale vježmativo. Ima Vitezović radija je po Istri u narodnu stvarnost učela mlađa i dosegla velikih, zavojnih uspjeha. Bila bi pak smalakšala, da nisu došli mladići, u većem broju, po postoli je občinska čatrnja zatvorena, mi

bilo da se sami nisu htjeli uslijivali, bilo da se jih nije zvalo. I u tom se ima tražiti postanski Zajednica. Mlađi su ju ustrojili, da pomognu starima i da se postrojiti. Analogni društava imaju i u Českoj i u Njemačkoj. Koriste tamo, mogu i nama. Dakako, ako se radi. Žalibote, iima jih mnogo za kritiku, a malo za rad. Od podobnora radila su tri, glavni teret bio je na Centralnom odboru, koji je mnogo snovao i zahtjevao, koješta i izvršio. Područnici, 10 njih, radile su koja više, koja manje; jedna od najmarljivijih je ona u Širočinama. Zajednica bavi se svim potrebama naroda i pojedinaca, osim i politikom. Cesto je njezin red sitan, ali koristan. Valja ga i na dalje obavljati pogledom: „U slogu sila, a rado spas.“ Govor predsjednika bio je primljen sa odubravanjem.

Iza njega proglašao je zapisnik prve, konstituirajuće skupštine drugi tajnik Stjepan Čar, te je taj zapisnik bio bez prijetje odobren.

Jako obvezan izvještaj a radu Zajednice proglašao je prvi tajnik prof. Ivan Ivančić. Počeo je sa izbornom pobjedom 1907., kojoj je slijedila njezina mitvila. Napravio se je novi zemaljski izborni red; obustavilo se je občinske izbore; izabralo komisiju desetorice zastupnika jedne i druge stranke. Pregovori su se započeli u pak i pretrgali. 1910. savršao se je sabor i raspletao. Pregovori u Beču imali su njezini uspjeh bar na skolskom polju. Godine 1912. nastavili su se pregovori u pretrgili. Godine 1913. sabor raspustio. Osim izbora za carevinsko vijeće 1912. nije se obavljalo nikakvih izbora. Političko društvo kao da je spavalo, njegov organ „Nata Sloga“ spao na niske grane. Premašilo se je učiteljsku školu u Kastvu. U oči skupštine političkoga društva za Hrvate i Slovence u Istri u Opatiji 1912. držali su mladići skupština na Voloskom, na kojoj se je starima prigovaralo, al koja se pak razteplila. Nit skupština političkog društva u Opatiji nije bolje prošla. Tad se sastadoše mladići te osnovale Zajednicu. U doba što Zajednica obstajala, poslala je preko 1900 pisama a dobila preko 1800. Radi se je centralni odbor, najviše, radile su podružnice, radili su povjerenici. Radilo se je za naš jezik, za naše raznovravne škole, i strukovne, za koje do sada nije niko radio; za zabavista; za razne kulturne i gospodarske potrebe. Udesilo se je vite predavanja. Pobrinuto se je za namještjanje mladića u obrti i trgovinu. Bilo se je u svezu sa Družbom i pomoglo ju, sa političkim društvom, sa gospodarskom svezom. Dopisivalo se je za učilišma; kao i u njezim svetišnjicima. Mnogi ovih posljednjih neimaju pouzdanja u Zajednici; valjda bi ga imali, kad bi po znavali njezin rad. Svečava i on poslovom na rad; Zaustavimo rukave, pak je Istra nastačala! Skupština nije povlađuje i plješka.

U novčanom stanju izvještaje blagajnik Julij Miran. Dohodka bilo je preko 7000 kruna, a toliko i potrošaka. Dr. Fabijanić izjavlja, da su on i dr. Matko Trinajstić obnasi racune u redu, te predstavio odobrenje i sahvalu odboru, što se zadovoljstvom i prima.

Premda pravilima izdrihvalo se je trećina odbornika; onda pristupilo k izboru. K dosadanju izbralo se je njezino novih, mladijih slika, među njima i Rikarda Katačića-Jeretova.

Razpravilo se je njezino posebne predloge, te je predsjednik dr. Postić, pozdravljen, ponovno pozvao skupštine na rad i ponovno ih.

Sjednica odbora Bratovštine hrvatskih ljudi u Istri u Kastvu bila je obdržavana proti subotu dne 2. maja. Pretrgao se je sve prisjepe molitvenice za podporu, i odustic, prema raspisu natječe, 10 podpora po 100 K deseterim višokolocima. Manje podpore odustic se je razmisljajmo gionatija i učiteljskih

škola. Svega se je razdijelilo nekih 2200 K. Opazio se je da njezini djaci molitvili ili ne čitaju raspisa natječe, ili ne gledaju na učstvo, pod kojima mogu dobiti podpore. Njezini nit na to ne gledaju, da su oni ni njihovi kao članovi Bratovštine. Drugi ne prilaže nikakvih priloga, a njezino onih, kojima bi posvjedocili, da ne samo školu polaze, ili su u njoj upisani, već da i uču, da napreduju. Odbor Bratovštine hoće da podupire samo one, koji su siromasi, koji se ljepe ponašaju i koji uspijevaju u naucima.

Odbor Bratovštine vodi brigu također oko tiskanja i rasprodaje molitvenika „Oče budi volja Tvoja“, te ima i od toga njezinih dobitak za siromašne i vredne dake. Sad im je još na tlocu neverzanih molitvenika. Ipak se je već sad pobrinuo za buduće izdanie, te je odlučio zamoliti jednoga dobrog poznavaoca sadržine molitvenika i hrvatskoga jezika, da oboje pregleda i u koliko je nužno izpravi. Ono će stalno, tako val a učiniti.

Poljane. Dne 10. svibnja t. g. obdržavat će Narodna Čitaonica u Poljanama glavnu godišnju skupštinu. Odbor.

Brzojavni ured u Dragi Međesničkoj. Doznačeno iz najpozdravnijeg izvora, da je c. k. ministarstvo trgovine odredilo, da se kod postanskog ureda u Dragi Međesničkoj uvede brzojavna služba. Poslije škole riva, poslije tive brzojavni ured. Radujemo se na to možnjinim stanovnicima.

Iz Nar. Zajednice za Istru. Izvodi se načinik za kroatčki sanac. Jedan kroat je u Kastvu obratio se na Nar. Zajednicu za Istru, da mu priskriji jednoga načinika iz Istre. Buduć da nema Zajednica sada ni jednoga takvoga prijavljenoga, to ona molji, da njoj se prijavi onaj, koji bi to mjesto bio dobiti. Naslov: Kancelarija Zajednice. Opatija.

Porečki kofar

Ferenčki kod VII. maja. U nedjelju dne 17. t. m. držati će ovdjeđenja Područnica družbe Sv. C. i M. družbeni ples, u kojem nase zaslukne Družbe. Radi toga se omoljava sve članove i rodoljubnu braću da se skupi u taj veleri dan u Ferencu i da svaki svoju kesu dobro stresne radi da možemo i mi Ferencani neto časti dobiti u darivanju za našu milu Družbu.

Pošto svake godine na takvom pleusu premašu svetu dobili, ove godine morali smo povlažiti plaću, tako da članovi koji bijaju javljeno na glavnoj skupštini dne 28. ožujka o. g. morati će plaćati ulaznine 40 para, to jest, svaki član koji bude želio pristupiti u taj ples morati će dokazati namiru redovito plaćene članarine pa će dobiti društvenu ulaznicu za 40 para, a koji nije članovi plaćati do K 1-20. Na tom pleusu svratić će sokolska glazba naše rodoljubne braće iz Kastela. Pošto ovdje nema stolne krmebit će za taj dan poskrbljeno sa vodom i pivom. Odbor.

Koparski kofar

Tamburalski sber u Dragudu. Nema tomu dugo vremena da je spomenuti sber započeo uspješno djelovati. Da se već započelo tamburjenje u prvome redu osjećamo dužnost, da se nahvalimo „Hrvatskoj Čitaonici“ u Sovinjaku, koja nam je blago uvezjmiti svoje tambure dok si nabavimo nove. Do koji dan stidić će nam nove tambure, koja već varućimo, jer nisu u našoj načini izdavaju poduprila. „Družba“ se svolum od 50 K. Nadalje doravamo u tu svrhu slijedeća gospoda: Josip Flegar, članik u Sovinjaku 10 K; Grinić Ivan, učitelj u Zrenju 10-26 K; Šime Corvar, članik u Zrenju 2 K; Štefan Ivan, učitelj u Sovinjaci 6 K; Mihovil Barbić, članik u Brdu 5 K; Štefan Josip, učitelj u Trešnju 6-04 K; Fran Korečić,

učitelj u Draguću 10 K; Jardas Ivan, učitelj u Grožjanu 1 K; Dr. Štefan Rajko, c. kr. prušlušnik okružnog suda u Rovinju 5 K; Ivan Deprato c. k. poštanski činovnik u Premanturi 10 K; Gospodja Matilda Belulović, c. k. poštarska u Draguću 3 K; Prigodom odlaska u Zagreb gosp. Mata Gregorica, pravnika sabrata se u Narodnoj Čitaonici u Draguću 4:04 K.

Plemenitim darovateljima zahvaljuje se najlepše

Odbor.

naza, htjela je taj obchod spriječiti, te je pojedinih osoba, narodito svjetskih, da postignu te nebude Dr. Anton Bauer na- stala. navaljavati raznim predmetima na naslijednik Posilovićev. Pala je proti njemu povorku, ali slabim uspjehom, jer su im Slovenci odvratili po zaslugu što su tra- zili, te je obchod po gradu prošao po redu kako je bio namisljen. Naravno da od fakinatu nije falio „kulturnih“ izraza i rječenja na naslov Slovenceva, ali i to su usutkale pak neke zenske, gledajući obchod na Korzu, te su pozdravljale povorku sa živio-klici.

Razdarivo je uapsilo više talijanskih izrednika, od kojih su Slovenci dvojicu poslano izemali. Talijanski vodje, medju tima poznati carlani zastupnici Gasser i Pitacco, pozurile se plačući ministru u Beču, da se prituže na nasilja Slovenceva proti talijanskoj fakinati, ali su bili slabe srće, jer ih i ministri dobro poznavaju, te im nisu vjerovali.

Istu komediju pokušao talijanski komedijanti uprizoriti u sjednici gradskog zastupstva od utorka na večer, ali su slovenski zastupnici svojim energičnim nastupom muževno odbili sve uvrede i tako spriječili tu komediju, koju je morao tečanski načelnik desavauirati i požaliti uvede-

† Ivo Grohovac Riečanin.

Dne 28. pr. m. umro je na Kozali vrh Rieke od lican hrvatski rodoljub i pjesnik Ivo Grohovac Riečanin. Pokojnik je osobito radio za hrvatsko Rieku i Rečinu, koju je krasno opjevac do najneznačnijeg mješta i kraja.

Pokojni Grohovac živio je više godina u Škendinu kraj Trsta, gdje je radi svog otvorenog i živog rodoljubija medju Slovencima u Tratu i okolicu stekao mnogo simpatija i iskrenih prijatelja i stotovlja. Zadnje godine djelovao je pjesmom i novinskim člancima za hrvatsko Rieku i Rečinu u domaćem dijektu. Bilo mu je tek 48 god. a ostavlja udovicu i četvero nejake djece. Pokopan je na groblju u Drenovi uz veliko sućuće naroda iz Rečine, Rieke, Sušaka i dr. bliskih mjesti.

Pokoj vječni plemenitom rodoljubu ſeu Grohovcu.

Nevi Zagrebački nadbiskup. Čim je izdahnuto svoju plemenitu dusu nadbiskup Dr. Juraj Posilović, postao je nadbiskup

kupom Zagrebačkim Dr. Antonom Bauer, do tada njegov konduktor ili pomočnik. Kralj svojom poveljom od 14. novembra 1910. i sv. otac sa svojom bujom od 20. januara 1911. odredili su sporazumno, da ima biti dotadanji kanonik stolnoga kapitola, a prije prof. na bogoslovnoj fakultetu u Zagrebu, Dr. Anton Bauer pomočnikom nadbiskupu Dr. Jurju Posiloviću sa budućim napijed- stvom istom, čim bi ovaj s bud kojega uxroka prešao biti nadbiskupom, te preuzeći naslov, čest i službu nadbiskupa Zagrebačkoga. Dr. Anton Bauer bio je red od dobe konduktorske nadbiskupom, i to po naslovu Pesimundski, odred je nadbiskup Zagrebački. On je već to ob javio u posebnoj okrugloj časnomu sastavu i pravovjernom puku. On već obavio poslove nadbiskupije Zagrebačke, ne kao pomočnik ili takav privremeni poglavica nego kao stalni nadbiskup Zagrebački. „Mi“ se tomu je svega srca radujemo.

Ona povjela kraljeva i ona bula papinske su izdane, da se nedogodi kako se je dogodilo postje smrti nadbiskupa Mihajlovića, predstavnika Posilovićeva, kad je prošlo preko tri godine prije nego li su mu imenovani naslijednici, ili kako se je dogodilo posle smrti velikoga biskupa Jurja Strossmayera, kad je potrejalo još više prije nego li su mu imenovani naslijednici. U jednom i drugom slučaju pleše su se nužne splete i raznih strana, tako da njim se je izbjeglo htjelo. A kako je to opravljeno bilo ne samo za prošlost nego i za budućnost, znaju oni kojim nijes tajna, da su jedan biskup i jedan podpornog društva i občine Kastav. Tu kanonik poduzeći sve i najodurnije korake bijahu i službeni predstavnici Medjumurja, kod svjetskih i crkvenih oblasti, te kod Iza ovih su bile castne sestre i razna gos-

pojinska društva, pak predstavnici kr. hrv. oblasti i vojske; sveučilišni senat, jugoslavenska akademija, zastupstva banovinskih gradova, gradski načelnik Holjac sa senatorima i zastupnicima, predstavnici trgovaca i obrtnika, predstavnici pravoslavne, evangelijske i izraelitske crkve, te predstavnici kojizvornih i pjevačkih društava, svenčilišni gradjani i njihova njeka društva. Špalir su činili mnogobrojni dјaki i dјakini, redovnjaci i učenici i učenice pučkih škola sa profesorima, učiteljima i učiteljicama, a činio ga je i narod, muški i ženski u jako velikom broju. I kod svega toga mnostvo ljudi u sprovođu i izvan njega vladao je najveći red, pobožna tišina. Nigdje ni najmanjeg guranja, nit kakvih rici. Bas uzor-red, kakvim se može prestolnica Hrvata ponositi.

Prije nego li je sprovođen zatočio krelati zapovjed je pjevačko društvo „Sloboda“ založniku „Nad Tobom“, a prije ulaska voditelja sprovođa u crkvu pjevačko društvo „Kolo“ Zajcevu „Tuzaljku“. U crkvi izrekao je krasno posmrtno slovo kanonik dr. Dominik Premuš. U njem je istaknuo osobito, kako je pokojnik uređio slovensko bogoslužje u senjsko modruškoj biskupiji. Svećanju sv. misu slušao je novi nadbiskup dr. Bauer, a poslije nije blagoslovio sa ljes nadbiskup i sv. prisutni biskupi: Drohobeczy, Mahnić, Krapac, Garić i Sarid. Silno je blago djelovalo blagoslov unijatinskog biskupa Drohobeczgoga, posto ga je izvrsio slovenski jezikom, a na koru mu isto njim odgovarali pjevači njegove crkve sv. Cirila i Metoda u Zagrebu. Na svrati svega odnesen je ljes iz oltara u stolnoj crkvi, te je tu sputan u raku, u koju se smješta lješove zagrebačkih nadbiskupa.

Nate je „Politicko društvo za Hrvate i Slovence u Istri“ odmah pozdravilo ovaj zaključak, slijedeći brojavom: Nadbiskup Holjac, Zagreb. Sa usilitom pozdravljamo jednoglasni zaključak općinskoga zastupstva za prenos smrtnih ostataka hrvatskih mučenika. Za Politicko društvo Dr. Trinajstić.

Bilo bi dobro, lijepo, rodoljubno i plemenito da bi se i sve naša hrvatske i slovenske općine Istre javile, te čim prije moguće prihvatiše sličan zaključak, a to može dati i povoda da se narodu, gdje je to od potrebe progovori o znacaju takvog prenosa, uopće o Zrinjsko-Frankopanskoj tragediji. Naš narod imade bogatu i vježnu historiju — historiju punu velikih zgoda, radosnih i i tužnih; dužnost je nuda da se sjećamo i proučavamo našu prošlost i poštu dužnu iskušujemo natim velikanima, koji neka nam budu uzorom u vršenju narodnih dužnosti.

Sproved nadbiskupa dr. Jurja Posilovića u Zagrebu, dne 30. pr. m. bio je upravo veličanstven. Isao je iz nadbiskupskoga dvora i perivoja po Palmotićevoj ulici, po Akademikom, Zrinjskom i Jelacicovom trgu, te Bakacevom ulicom i Kapitolom u stolnu crkvu sv. Stjepana Latinića ulicama, kako ide na Tjelovo svake godine.

Pred ljesom išli su klerici i svećenici, niži i viši, sa zastupstvima biskupije dječavacke, venjeke i križevacke, te riečkoga kapitola. Bilo je sve do 400 svećenika. Njihova povorka zaključilo je 6 biskupa i nadbiskup. U predsjednjem redu bio je krčki biskup dr. Mahnić, biskup banjicki Garić i pomočni biskup sarajevski dr. Sarid. Sproved je vodio novi nadbiskup dr. Bauer, ujemno o danu bio je djakovacki biskup dr. Krapac, a na ljevo biskup križevacki Drohobeczy, ovaj po slijednji u krasnoj odori unijatiskog biskupa.

Iz ljesa stupao je sam u crnoj velikoj odori hrvatski ban Skrlec kao zastupnik Njegova Veličanstva kralja. Za njim hrvatski ministar Pejačević, zborni zapovednik Rhenem, te neki tajni savjetnici i komornici. Za njima slijedila je mnogobrojna rodbina blagoslovljenog nadbiskupu, na čelu njoj pokojnikov brat dr. Stjepan Postolović, predsjednik stola sedmorice, najvišega sudista u Banovini.

Onda predsjednik sabora Hrvatske i Slavonije dr. Medaković sa podpredsjednikom dr. Lukinšćem i mnogim zastupnicima iz svih stranaka te velikim zupanima. Među zastupnicima banovine bio je i istarski zastupnik prof. Vjekoslav Spinčić, također u zastupanju Držbe, Dječkog kanonik poduzeći sve i najodurnije korake bijahu i službeni predstavnici Medjumurja. Iza ovih su bile castne sestre i razna gospodljica prodaje se: Ivan Porepat, Pala, Veli Vrh 407.

Šranina i Jurina

Fr. Oja nina nona?
Jur. A ča si tako vesela Frane?
Fr. Tolid sam bia na zabavi u Benjolam.
Jur. A kako tam noši?
Fr. Lipo brato, ma samo sludaj, da ti nista kažem, ča sam vidia.

Jur. Ala su kazi mi.
Fr. Doša je već kasno večerom u Čitaonici oni nezmatreni Jadrićini, para je, da će dod u „unions Istriana“, ma da ti ga je bilo viditi, kako je bilo, kad ga je prisrednik satira.

Jur. Guš sam, da su bili na zabavi svili galopini, pate i nikli Ambrožio, koga oni držaju za predstavu.

Fr. A bili su svi, jer kamo će neg među braću, da im je uba najlije i bili su lipo dočekani, ma Jadrićina bi mala sita pit „ala maka“, ko će bit u Čitaonici.

Jur. Donke je tak, dobro mu stoji, da ga ne puštu među poštenu će ljud.

Fr. I dicu da je opet vrga u onu pragnatu „legu“.

Jur. A pušti ga svragu, kad je tako nešto.

Fr. Bome je on i njegova dica.

Fr. Va Lovrane da se smeju, da se je potreka koza lovrenskemu Kranjcu na klobuk potanetišla.

Jur. Kade to i kada?

Fr. Onu neku nedelju, kada je talijanom bandera va Ligne predal.

Jur. Dragi ti, ono ni bila koza, nego koča na morune, kij midej, da mu je Kranjčev prijal tamper pobret.

Fr. A ča je kranjčev na tu portkariju?

Jur. Nis, pogledaj te vajer, stisnuti zubi i promrmitjal: „sfaramana laška krota“.

Ražne primorske plesni

Član delegacije iz Istre. Mnoge novine donete su vist, da je u delegacijama za vjenčanje Dra. Laginja prof. Spinčić. To ne stoji nit more biti. Kod sadanjega zasedanja delegacija imao bi bio zastupati Istru, prama redu kako su ga ustavili medju sobom svi zastupnici na carevinском vječu iz Istre, jedan zastupnik — Talijan. Nego, pošto je c. k. vlast carevinsku vječu odretila, a da se nije izabralo delegata, bili su u nje pozvani oni koji su najzad izabrani bili. A to je za Istru kao delegat Dra. Laginja, a kao njezini zamjenik Matko Mandić.

Slovenska manifestacija u Trstu. Dne 1. maja upriličito je slovensko radočištvo u Trstu obchod po gradu sa glazbom i zastavom Nar. radu, organizacije. Talijanska mladjarija, fino obucena fakti-

Dobra se vremena obećaju onim štovanim čitaocima, koji će k vučenjima dne 14. i 15. svibnja naći izbornu skupinu od 5 srećaka sa glavnim dobitcima u iznosu od 715.000 kruna odnosno franaka ili lira uz 62 mjeseca obroka po K 5:25 ili manju skupinu od 3 srećke sa glavnim dobitcima u iznosu od 335.000 kruna odnosno franaka ili lira uz 62 mjeseca obroka po K 3:25, budući im jedan jedini glavni zgoditak oduzme svu brigu za budućnost, dočim se im u srećnom slučaju mogu desiti i nadaljnji glavni zgoditci. — Upute daje i naručne prima za „Slovensku i Hrvatsku Nacionalnu Stražu“ g. Valentin Urbanić, Ljubljana 15.

Poziv

na XII. redovitu glavnu skupstinu „Malolitinskog državlja za Štendnu i zajmove, registrane zadruge na neograničeno jamčenje“, koja će se održavati dne 21. svibnja 1914. u 6 sati poslije podne u većoj dvorani „Hrvatske Čitaonice“ u Malom Lošinju sa slijedećim

DNEVNIM REDOM:

- Citanje i odobrenje zapisanika prošle skupštine.
- Citanje i odobrenje računskog zaključka za uprav. god. 1913.
- Izbor upravnog odbora.
- Izbor nadzornog odbora.
- Izbor računara.
- Izbor pomirnog suda.
- Eventualija.

Kroz posljednjih osam dana prije skupštine svakom je prosti od 11 sati do podne pregledati račune izložene u prosljednjima Počujlinice.

Odbor.

Koza sa jaretom

(mlada, bijela), daje dnevno do 3 litre mlijeka prodaje se: Ivan Porepat, Pala, Veli Vrh 407.

